

Тема 6. Роль релігії у політичних конфліктах: історія та сучасність (2 год.)

Поняття **політичного конфлікту**. Функції релігії у конфліктах. Проблеми війни та миру у релігійних доктринах. Насилля та ненасильство. Релігійний фанатизм та нетерпимість. Прозелітизм (примусове навернення в іншу віру). Проблема релігійного та політичного тероризму.

Історія проблеми. Роль релігії в політичних конфліктах у стародавню добу. Релігійні війни доби Середньовіччя. Арабська експансія. Хрестові походи. Духовно-лицарські ордени. Реконкіста. Завоювання Америки. Експансія Османської імперії. “Тінь Півмісяця над Європою”. Турецько-татарська агресія щодо українських земель. Тридцятилітня війна.

Роль релігії в антифеодальних та національно-визвольних рухах. Народні повстання та ересі (катари, альбігойці). Гуситський рух у Чехії. Селянська війна у Німеччині. Буржуазна революція у Нідерландах. Релігійні війни у Франції в XVI ст.: католики і гугеноти, Варфоломійська ніч. Пуританізм в Англійській буржуазній революції. Релігійний чинник в Американській та Великій Французькій революціях XVIII ст. колоніалізм та релігійне питання. Місіонери. Боротьба балканських народів проти османського панування. Кавказьке питання у XIX ст. Повстання тайпінів у Китаї. Роль православ'я в козацько-селянських повстаннях в Україні та Національно-визвольній війні українського народу середини XVII ст.

Релігійне забарвлення політичних конфліктів у XX ст. Проблема Північної Ірландії (Ольстер). Палестинська проблема. Релігійний фактор в арабо-ізраїльському конфлікті. Індо-мусульманське протистояння в Індії. Індо-Пакистанська проблема. Далай-Лама та проблема Тибету в політичній історії КНР. Югославський конфлікт: історія та сучасність. Іракський конфлікт. Чеченська проблема. Міжконфесійні конфлікти в Україні: шляхи розв'язання.

Як уникнути релігійного та політичного протистояння? Шляхи вирішення політичних конфліктів. Роль церковних інституцій у процесі мирного врегулювання.